

Sygn. akt I ACa 361/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Rak
Sędziowie:	SSA Regina Kurek SSA Hanna Nowicka de Poraj (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Zaczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2019 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego w Kielcach

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 5 grudnia 2017 r. sygn. akt I C 2705/15

1. **oddala apelację;**

2. **nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego;**

3. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach na rzecz adwokata Ł. B. kwotę 3.321 zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden złotych) w tym 621 zł podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

SSA Regina Kurek SSA Teresa Rak SSA Hanna Nowicka de Poraj

Sygn. akt I ACa 361/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo M. G. przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Kielcach. W punkcie II Sąd odstąpił od obciążania M. G. kosztami procesu,

zaś w punkcie II przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach na rzecz pełnomocników z urzędu reprezentujących powoda kwoty po 4428 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. od około 20 lat pozostaje pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R., który posiada wiedzę na temat sytuacji zdrowotnej powoda, w tych jego problemów z kręgosłupem. Kilka lat temu stan powoda zaczął się pogarszać. M. G. odizolował się od środowiska, w którym mieszkał, a pracownicy socjalni mieli utrudniony kontakt z powodem. Z jednej, bowiem strony M. G. oczekiwał pomocy, z drugiej zaś nie wyrażał zgody na wszelkie zaproponowane formy wsparcia, jak np. zakup opału czy remont domu. Tymczasem warunki mieszkaniowe powoda były bardzo skromne, mieszkał w domu bez ogrzewania i bez odpowiednich warunków sanitarnych. Obserwacja zachowania M. G. przez pracownika socjalnego wywołała wątpliwości, co do stanu zdrowia psychicznego powoda. W konsekwencji, powód został poddany badaniu przez lekarza psychiatrę. Wskutek badania powoda w dniu 04 listopada 2013 roku, u M. G. stwierdzono wrogie nastawienie wobec pracowników GOPS-u oraz sąsiadów, a także wypowiedzianie treści mogących wskazywać na urojenia hipochondryczne. Z kolei, dnia 07 lipca 2014 roku lekarz specjalista psychiatra J. W., rozpoznała u powoda organiczne zaburzenia osobowości oraz organiczne zaburzenia urojeniowe, stwierdzając jednocześnie, iż w ostatnim czasie, u M. G. nastąpiło pogorszenie stanu psychicznego. Powód stał się agresywny, wulgarny wobec wszelkich osób chcących udzielić mu pomocy, był zaniedbany. Wypowiadał treści urojeniowe i w swoim ówczesnym stanie wymagał leczenia psychiatrycznego.

Po konsultacji z lekarzami, wnioskiem złożonym dnia 11 lipca 2014 roku w Sądzie Rejonowym w K., Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R., domagał się skierowania M. G. na przymusowe leczenie psychiatryczne bez zgody powoda. Sąd Okręgowy ustalił, że powód został prawidłowo zawiadomiony o wszczęciu postępowania w przedmiocie umieszczenia go w szpitalu psychiatrycznym. W związku z nadesłaniem wezwania z sądu, M. G. poinformował, iż jego stawiennictwo na rozprawie nie jest możliwe z powodu choroby obłożnej, spowodowanej kompresyjnym złamaniem trzonu kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego w stadium intensywnych i ciągłych bólów złamanego kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego. Ponadto w treści pisma M. G. szczegółowo ustosunkował się do wniosku oraz zaświadczenia lekarskiego stanowiącego jego załącznik. Dołączył także dokumentację, potwierdzającą m.in. jego stan zdrowia. W toku zainicjowanego przez GOPS postępowania, Sąd Rejonowy w K. Wydział III Rodzinny i Nieletnich w sprawie o sygn.(...) zlecił biegłemu psychiatrze wydanie opinii sądowo – psychiatrycznej mającej na celu ustalenie, czy M. G. jest chory psychicznie oraz czy powinien się poddać stacjonarnemu leczeniu psychiatrycznemu mając na uwadze, że istniejące zaburzenia psychiczne zagrażają bezpośrednio jego życiu i zdrowiu innych osób. W opinii lekarskiej M. G. został zdiagnozowany jako osoba chora psychicznie. Nadto w opinii wskazano, że istniejące po stronie powoda zaburzenia, zagrażają bezpośrednio jego życiu oraz życiu lub zdrowiu innych osób, wobec czego, biegły stwierdził, iż M. G. powinien poddać się stacjonarnemu leczeniu psychiatrycznemu. Pomimo prawidłowego zawiadomienia, uczestnik M. G. oraz wnioskodawca GOPS R., nie stawili się na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2014 roku. W trakcie rozprawy Sąd Rejonowy odebrał opinię od biegłego P. S.. Biegły poparł swoją opinię, złożoną na piśmie, stwierdzając jednoznacznie, iż M. G. jest osobą chorą psychicznie i wymaga leczenia sanitarnego. Po zamknięciu rozprawy, poprzedzonego dopuszczeniem dowodu z zaświadczenia lekarskiego oraz przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry, Sąd Rejonowy wydał postanowienie o umieszczeniu M. G. w szpitalu psychiatrycznym. Przedmiotowe orzeczenie uprawomocniło się dnia 17 września 2014 roku.

Sąd Okręgowy ustalił, że w trakcie leczenia w (...) Centrum (...) w M., przeprowadzono postępowanie diagnostyczne w celu weryfikacji zgłaszanego przez powoda urazu w postaci złamania kręgosłupa. Zlecono konsultacje neurologiczne, ortopedyczne i neurochirurgiczne oraz wykonano badania RTG i MR kręgosłupa (okoliczności bezsporne).

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że w związku powyższymi zdarzeniami, do Prokuratury Rejonowej K. w K. wpłynęło zawiadomienie M. G. z treści, którego wynika, że wnosi on o wszczęcie śledztwa przeciwko pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R., odmawiającym mu pomocy, posługującym się sfałszowaną dokumentacją medyczną i in. Składając zawiadomienie o przestępstwie do protokołu, M. G. podał, że pracownicy

GOPS w R. negatywnie wypowiedzieli się o jego stanie zdrowia nadto - że Ośrodek ten nie podjął działań umożliwiających mu leczenie prywatne ortopedyczne, że skierowali wniosek do Sądu o przymusowe leczenie psychiatryczne, dołączając sfałszowaną dokumentację medyczną a nadto wniósł o przeprowadzenie śledztwa przeciwko lekarzowi i psychiatrze J. W., która jakoby sfałszowała dokumentację medyczną, aby umieścić go w szpitalu psychiatrycznym i sędziemu Sądu Rejonowego w Kielcach, który orzekł o umieszczeniu go w szpitalu psychiatrycznym bez uzyskania opinii biegłego psychiatry.

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2016 roku, prokurator Prokuratury Rejonowej K.w K., po zapoznaniu się z zawiadomieniem M. G. z dnia 3 kwietnia 2015 r. i analizie materiałów zgromadzonych w toku postępowania sprawdzającego sygn.(...), w sprawie niedopełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego - Kierownika GOPS w R. tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i in., powtórnie odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie:

- przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków służbowych, w dniu 9 lipca 2014 r., w R., przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R. poprzez wystąpienie do Sądu Rejonowego w K., III Wydział Rodzinny i Nieletnich z wnioskiem o skierowanie M. G. na przymusowe leczenie psychiatryczne i działanie tym na szkodę M. G. tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego;

- przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków służbowych, w dniu 7 lipca 2014r. , w R. przez lekarza psychiatrę J. W., poprzez wystawienie nieprawdziwego zaświadczenia o jego stanie zdrowia psychicznego i działanie tym na szkodę M. G. tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego;

- przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków służbowych, w dniu 12 lutego 2015r., w M. przez pracowników transportu sanitarnego poprzez zmuszenie go do udania się z karetki do domu na pieszo i działanie tym na szkodę M. G. tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego;

- przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków służbowych, w dniu 26 sierpnia 2014r. , w K. przez sędziego Sądu Rejonowego w K., III Wydział Rodzinny i Nieletnich poprzez wydanie postanowienia sygn. (...)orzekającego o umieszczeniu M. G. w szpitalu psychiatrycznym bez uprzedniego uzyskania opinii biegłego psychiatry o stanie jego zdrowia i działanie tym na jego szkodę tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego.

Powyższe postanowienie o umorzeniu postępowania zostało doręczone skarżącemu i pełnomocnikowi skarżącego odpowiednio w dniach 1 lutego 2016 roku i 19 lutego 2016 roku. Pełnomocnik pokrzywdzonego wystąpił z subsydiarnym aktem oskarżenia do Sądu Rejonowego w K. w dacie 30 marca 2016 roku, jednocześnie, występując wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia aktu oskarżenia. Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w K.z dnia 7 września 2016 roku, wniosek ten nie został uwzględniony.

Powyżej stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości Sądu, zarówno od strony formalnej, jak i merytorycznej. Sąd wskazał, że powyższe dokumenty nie skutecznie zostały zakwestionowane przed powoda. W dalszej kolejności, ustalenia faktyczne w sprawie Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o dowód z przesłuchania świadków: T. J., E. D., P. S. oraz J. W.. Ustalenia faktyczne w sprawie Sąd uzupełnił w oparciu o dowód z przesłuchania stron, ograniczonego do przesłuchania powoda. Powyższe depozycje Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne jedynie w tych częściach, w jakich korespondowały z pozostałym, wiarygodnym materiałem dowodowym. Na tej podstawie, przesłuchaniu powoda Sąd Okręgowy przyznał przymiot wiarygodności wyłącznie w zakresie w jakim powód potwierdził, iż posiadał wiedzę na temat toczącego się przed Sądem Rejonowym w K. postępowania w przedmiocie umieszczenia go w szpitalu psychiatrycznym, doręczenia powodowi zawiadomienia o terminie, a także wizyty w domu powoda biegłego lekarza psychiatry. W pozostałym zakresie Sąd odmówił wiarygodności dyspozycją powoda jako nie zasługującym na wiarę i pozostającym w sprzeczności z wiarygodnym materiałem dowodowym w postaci dokumentów oraz zeznań świadków.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo jest niezasadne. Jako podstawę materialnoprawną powództwa Sąd wskazał art. 417¹ § 2 k.c. Odnosząc się do podniesionego zarzutu przedawnienia

podniesionego przez pozwanego Sądu uznał go za niezasadny z uwagi na dyspozycje art. 442¹ § 1 k.c., zgodnie z którym roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Słusznie, zatem w ocenie Sądu wskazał powód, iż wobec wydania orzeczenia Sądu Rejonowego o umieszczeniu powoda w szpitalu psychiatrycznym w dniu 26.08.2014 r. oraz wytoczenia powództwa w dniu 13.10.2015 r. trzyletni termin przedawnienia z pewnością nie upłynął.

Sąd Okręgowy podkreślił, że podmiot zainteresowany dochodzeniem roszczeń z tytułu powyższego przepisu zobligowany jest do wyczerpania w pełni instancyjnego toku zaskarżenia wydanego orzeczenia. Sąd wskazał, że przesłanką dochodzenia roszczenia odszkodowawczego jest stwierdzenie niezgodności z prawem takiego orzeczenia w odpowiednim trybie. Takim orzeczeniem prejudykacyjnym jest, w szczególności, wyrok stwierdzający niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego (424⁽¹⁾ § 1 i 424⁽¹¹⁾ § 2 k.p.c.). Na kanwie powyższej sprawy Sąd Okręgowy uznał, iż w rozpoznawanej sprawie wymóg stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zgodnie z art. 417⁽¹⁾ § 2 k.c. nie został spełniony, zaś w postępowaniu odszkodowawczym sąd nie może samodzielnie dokonywać ustaleń prejudykalnych, a wystąpienie z roszczeniem odszkodowawczym powinno być poprzedzone rozstrzygnięciem właściwego organu. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał, iż powód M. G. nie udowodnił zaistnienia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, z wydaniem którego, wiąże odpowiedzialność Skarbu Państwa. Po uprawomocnieniu się orzeczenia w sprawie (...), nie została złożona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, co stanowi wystarczającą podstawę do oddalenia powództwa. Z tego też względu Sąd Okręgowy oddalił pozostałe wnioski dowodowe powoda, tj. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ortopedy oraz wnioski o dopuszczenie dowodów z innych dokumentów, jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem ich przeprowadzenie było procesowo niecelowe nieekonomiczne z uwagi na oddalenie powództwa z powodu braku prejudykatu. Jedynie ubocznie Sąd Okręgowy wskazał, iż powód nie udowodnił również, by w związku z wydaniem postanowienia z dnia 26 sierpnia 2014 r. doznał szkody majątkowej lub niemajątkowej, która pozostawałaby w związku przyczynowym z zachowaniem pozwanego. Orzeczenie o kosztach Sąd Okręgowy oparł na art. 102 k.p.c. W punkcie III wyroku na podstawie stosownych przepisów Sąd Okręgowy przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego wK. na rzecz adwokatów M. S. i Ł. B. kwoty po 4428 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej M. G. z urzędu.

Wyrok Sadu Okręgowego ***zaskarżył w całości apelacją powód***, zarzucając: obrazę przepisów prawa procesowego a to art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. art. 278 § 1 k.p.c. w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy, polegający na nieprzeprowadzeniu postępowania dowodowego w stosunku do dowodów zgłoszonych przez powoda, co skutkowało wydaniem wyroku bez ustalenia związku przyczynowego pomiędzy przymusowym umieszczeniem powoda w Szpitalu (...) a pogorszeniem się jego stanu zdrowia. Podnosząc powyższy zarzut powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za postępowanie w I instancji ewentualnie o uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia i przekazanie sprawy sądowi I instancji.

W odpowiedzi na złożoną apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Odnosząc się do podniesionego zarzutu nieprzeprowadzenia dowodu z opinii biegłego pozwany wskazał, że powyższy wniosek został prawidłowo oddalony przez Sąd z uwagi na nielegitymowanie się przez powoda prejudykatem w postaci skargi na stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna, gdyż zaskarżony wyrok jest prawidłowy. Sąd Okręgowy przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe, a zebrany materiał ocenił stosownie do treści art. 233 § 1 k.p.c. Dokonane w ten sposób ustalenia faktyczne są właściwe i jako takie Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne.

Prawidłowo Sąd Okręgowy zastosował przepisy prawa materialnego, rozpoznając sprawę na gruncie art. 417¹ § 2 k.c. i dochodząc do trafnych wniosków, że wobec braku prejudykату powództwo nie może być uwzględnione. Należy mieć na uwadze, iż przepis art. 417¹ k.c. stanowi *lex specialis* względem art. 417 k.c., jest też poświęcony regulacji szczególnych przypadków wyrządzenia szkody przy wykonywaniu władzy publicznej, a mianowicie szkody wynikłej z wydania aktu normatywnego, prawomocnego orzeczenia albo ostatecznej decyzji oraz szkody wyrządzonej przez zaniechanie wydania tych aktów, orzeczeń albo decyzji. Odrębnością, którą wprowadza powyższy artykuł w porównaniu z art. 417 k.c., jest wymóg uzyskania określonego w przepisach szczególnych prejudykату, a więc orzeczenia przesądzającego o niezgodności z prawem danego zachowania władzy publicznej. Rola tego prejudykату polega na tym, że niedopuszczalne jest przed jego wydaniem zasądzenie odszkodowania za szkodę spowodowaną deliktem władzy publicznej.

Zgodnie ze zdaniem drugim przytoczonego przepisu art. 417¹ § 2 k.c. „jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej”, chodzi tu o postępowanie ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ze skargi kasacyjnej wniesionej do Sądu Najwyższego, czy to postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Jedyne odstępstwo od tej zasady, przewidziane w art. 424^{1b} k.p.c., zachodzi w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których nie przysługuje skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Powyższy przepis dotyczy prawomocnych orzeczeń, w tym w szczególności wydanych w postępowaniu egzekucyjnym, upadłościowym i restrukturyzacyjnym, a także postanowień formalnych, wypadkowych (tzw. procesowych), (por. art. 767⁴ k.p.c., art. 33 ust. 3 i art. 223 pr. upadł. oraz art. 202 pr. restruk.). Powyższy przepis nie mógł mieć zatem zastosowania w niniejszej sprawie, bowiem orzeczenie z którym szkodę wiąże powód nie zawiera się w kategorii wymienionych powyżej orzeczeń, jest orzeczeniem merytorycznie kończącym postępowanie. Powód nie wnosił przysługującego mu środka zaskarżenia od kwestowanego przez niego orzeczenia Sądu Rejonowego wK., zatem podstawą złożenia powyższej skargi mógł stanowić jedynie art. 519² § 2 k.p.c. Skoro sąd rozpoznający roszczenie odszkodowawcze nie mógł samodzielnie ustalić niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, podstawowym zadaniem powoda w tej sprawie było wykazanie, że doszło do wydania orzeczenia, w którym stwierdzono taką niezgodność (prejudykату). W stanie faktycznym niniejszej sprawy nie może budzić wątpliwości fakt, iż powód nie uzyskał orzeczenia stwierdzającego niezgodność z prawem kwestionowanego przez niego orzeczenia.. Tym samym, już z uwagi na brak spełnienia pierwszej z przesłanek przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. — powództwo musiało zostać oddalone w całości.

Przechodząc do oceny podniesionego w apelacji zarzutu mając na uwadze jego procesowy charakter uznać należy, że warunkiem jego rozpoznania było zgłoszenie zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. Powyższe zastrzeżenie zostało zgłoszone na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017 roku, tym samym została spełniona formalna przesłanka umożliwiająca powołanie się w złożonym środku odwoławczym na stanowiące w ocenie powoda uchybienie przez przepisów procesowych.

Biorąc pod uwagę materialną podstawę oddalenia powództwa, za bezzasadny należy uznać zarzut naruszenia przez Sąd art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. art. 278 § 1 k.p.c. polegający w ocenie skarżącego na nieprzeprowadzeniu postępowania dowodowego poprzez oddalenie wniosków dowodowych dotyczących przesłuchania wskazanych świadków oraz dowodu z opinii biegłego z zakresu ortopedii. Z całą stanowczością uznać należy, że przesądzenie o niezasadności powództwa z uwagi na brak omawianego wyżej prejudykату czyniło zbędnym prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność stanu zdrowia powoda.

Wbrew odmiennym twierdzeniom skarżącego w sytuacji, gdy powództwo podlegało oddaleniu z uwagi na brak podstaw odpowiedzialności Skarbu Państwa, prawidłowo Sąd Okręgowy nie prowadził postępowania dowodowego, które zmierzałoby jedynie do zbędnego wydłużenia niniejszego procesu. W sytuacji, gdy brak było możliwości przypisania Skarbowi Państwa odpowiedzialności, bezprzedmiotowym było również analizowanie pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, tj. istnienia szkody i związku przyczynowego, czy też ocena rozmiarów doznanej przez powoda ewentualnej krzywdy. Ustalenie powyższych kwestii w żadne sposób nie wpłynęłoby na rozstrzygnięcie sprawy a jedynie naraziłoby strony na wydłużenie pozostawania w niepewności w zakresie treści wydanego przez Sąd ostatecznego rozstrzygnięcia oraz powodowałoby zwiększenie kosztów toczącego się postępowania. W orzecznictwie Sądów powszechnych nie budzi wątpliwości powyższa zasada prowadzenia postępowania dowodowego z którą jednoznacznie należy się zgodzić, iż w sytuacji kiedy zasada wystosowanego roszczenia wskazuje na konieczność jego oddalenia powództwa brak jest konieczności przeprowadzenia dalszego szczegółowego postępowania dowodowego.

Podkreślenia wymaga, iż w apelacji nie zostały skutecznie zakwestionowane ustalenia Sądu Okręgowego, prowadzące do wniosku, że w postępowaniach wskazanych przez powoda w pozwie nie doszło do bezprawnego działania, a zatem nie zaistniała podstawowa przesłanka odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa.

Prawidłowo, zatem Sąd Okręgowy przyjął, że dochodzenie przez skarżącego odszkodowanie uzależnione było od uprzedniego stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnej orzeczenia. Bezsprzecznie natomiast jest – czego w apelacji powód nie kwestionuje, że powyższego orzeczenia powód nie uzyskał, co już tylko przesądzało o bezzasadności dochodzonego żądania. Podkreślić, bowiem jeszcze raz trzeba, że niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia nie może być przedmiotem samodzielnych ustaleń sądu w procesie o naprawienie szkody, gdyż sąd rozpoznający sprawę odszkodowawczą nie jest właściwy do indywidualnej oceny legalności konkretnego orzeczenia stanowiącego potencjalne źródło szkody.

Z podanych przyczyn apelacja jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c. Natomiast o kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, iż w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony pozwalający na nie obciążanie powoda kosztami. Sytuacja życiowa powoda oraz charakter dóbr, z którymi związane jest dochodzone roszczenie nie pozwalały ze względu na zasady słuszności na obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie § 6 pkt 8 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 t.j. z dnia 2019.01.04)

SSA Teresa Rak SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Regina Kurek